

۳۵۷۶۴ / ۹۱۴۹۲

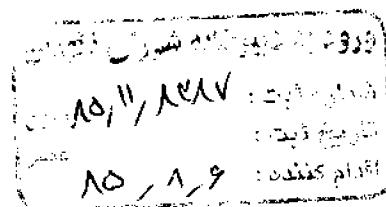
(۱)

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

۸۵، ۸، ۱

بسمه تعالیٰ

”با صلوات بر محمد و آل محمد“

جناب آقای دکتر حداد عادل
رییس محترم مجلس شورای اسلامی

لایحه ”موافقنامه تجارت ترجیحی بین کشورهای عضو
دی - هشت“ که بنابر پیشنهاد وزارت بازرگانی در جلسه
مورخ ۱۳۸۵/۶/۱۵ هیئت وزیران به تصویب رسیده است، جهت طی
تشریفات قانونی به پیوست تقدیم می‌شود.

محمود احمدی نژاد

رئیس جمهور

رونوشت: دفتر رییس جمهور، دفتر معاون اول رییس جمهور، معاون
حقوقی و امور مجلس رییس جمهور، شورای نگهبان، وزارت امور خارجه،
وزارت بازرگانی، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت.

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

بسمه تعالیٰ

مقدمه توجیهی:

با عنایت به اهمیت گسترش روابط تجاری در توسعه اقتصادی کشورها و نظر به اینکه کاهش و حذف تدریجی موانع فراراه تجارت به گسترش تجارت کمک خواهد کرد و به منظور ایجاد تسهیلات مناسب در روابط اقتصادی بین کشورهای عضو گروه دی - هشت و نیز در جهت ارتقای سطح همکاریهای چندجانبه و تحکیم مناسبات میان کشورهای بادشده، لایحه زیر برای طی مراحل قانونی تقدیم می شود:

”لایحه موافقتنامه تجارت ترجیحی بین کشورهای عضو دی - هشت“

ماده واحده - موافقتنامه تجارت ترجیحی بین کشورهای عضو دی - هشت مشتمل بر یک مقدمه و سی و چهار ماده به شرح پیوست تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده می شود.

وزیر بازرگانی
وزیر امور خارجه

موافقنامه تجارت تأمینی بین کشورهای عضو دی-هشت

مقدمه

دولتهای جمهوری خلق بنگلادش، جمهوری عربی مصر، جمهوری اسلامی ایران، جمهوری اندونزی، مالزی، جمهوری فدرال نیجریه، جمهوری اسلامی پاکستان، جمهوری ترکیه (که از این پس، اعضای متعاهد نامیده می‌شوند)، با آگاهی نسبت به برادری و دوستی دیرینه خود؛
با امید به اینکه این موافقنامه فضای جدیدی را برای روابط اقتصادی و تجاری بین آنها ایجاد خواهد کرد؛
با تصدیق اینکه تقویت مشارکت نزدیکتر اقتصادی آنها، متناسب منافع ویژه و اقتصادی بوده و موجب بهبود استاندارد زندگی ملت‌های آنها خواهد شد؛

با در نظر داشتن اینکه توسعه روابط اقتصادی و تجاری مشترک، صلح و ثبات جهانی را ارتقا خواهد داد؛
با اعتقاد بر اینکه این ترتیبات بتدریج گسترش یافته و به زمینه‌های جدیدی از منافع مشترک تمیم خواهد یافت؛
با توافق بر اینکه اعضای متعاهدی که عضو سازمان جهانی تجارت نیستند، پیگیری فرآیند الحق بسازمان جهانی تجارت را ادامه خواهند داد و اعضای متعاهدی که عضو سازمان جهانی تجارت هستند، الحق آنها را از طریق تلاشهای مقتضی تسهیل و حمایت خواهند کرد؛
با توجه به اینکه مفاد این موافقنامه بر حقوق و تکالیف اعضای متعاهد که ناشی از سایر موافقنامه‌های دو جانبه، منطقه‌ای یا چند جانبه اعضای متعاهد است تائیری نخواهد داشت؛
با تأکید بر ضرورت متنوع سازی کالاهای مبادله شده با هدف کمک به توسعه بیشتر اقتصاد مربوط آنها؛
با تصدیق اینکه کاهش و حذف تدریجی موانع فرا راه تجارت به گسترش تجارت نیز کمک خواهد کرد؛
به شرح زیر توافق کردند:

1 ماده

تعاریف

از نظر این موافقنامه:

- الف- «دولتهای عضو» به کشورهای عضو دی-هشت اطلاق می‌گردد.
- ب- «اعضای متعاهد» یعنی کشورهای عضوی که این موافقنامه را تصویب کرده‌اند.
- پ- «تعرفه‌ها» یعنی حقوق گمرکی یا حقوق ورودی مندرج در جداول تعرفه ملی اعضای متعاهد.
- ت- «شبه تعرفه‌ها» یعنی مالیات‌ها، هزینه‌ها و عوارض مرزی، غیر از «تعرفه» یا اثری شبیه تعرفه که بر معاملات تجاری خارجی و فقط بر واردات وضع می‌شوند. در عین حال هزینه‌ها و مالیات‌های غیر مستقیم که به همان ترتیب بر کالاهای داخلی مشابه وضع می‌شوند، شبه تعرفه تلقی نخواهند شد. هزینه‌های ورودی مربوط به خدمات خاص ارائه شده نیز شبه تعرفه‌ای محسوب نخواهد شد.
- ث- «موانع غیرتعرفه‌ای» یعنی هر گونه اقدام، مقرره یا رویه‌ای غیر از «تعرفه» یا «شبه تعرفه» که اثرش محدود کردن واردات و یا ایجاد اختلالی قابل توجه در تجارت بین اعضای متعاهد باشد.
- ج- «کالا» شامل اقلامی است که به موجب نظام هماهنگ شماره‌گذاری و توصیف کالا، جدول بندی شده‌اند.
- ج- «رفتار ترجیحی» یعنی هر نوع امتیاز یا مزیت اعطای شده توسط اعضای متعاهد در خصوص تعرفه، شبه تعرفه یا موانع غیرتعرفه‌ای.
- ح- «آسیب جدی» یعنی خسارت عمده به صنعت داخلی کالاهای همگن یا مشابه به علت افزایش قابل توجه واردات مشمول رفتار ترجیحی در حالاتی که موجب زیانهای قابل توجه از نظر درآمد، تولید یا استعمال شود که در کوتاه مدت غیرقابل تحمل باشد. بررسی میزان تاثیر بر صنعت داخلی مربوط همچنین باید شامل ارزیابی سایر عوامل و شاخصهای مرتبط اقتصادی باشد که بر وضعيت صنعت داخلی آن محصول تاثیر گذارد.
- خ- «تهدید آسیب جدی» یعنی موقعیتی که در آن افزایش قابل توجه واردات مشمول رفتار ترجیحی، آن چنان ماهیتی دارد که موجب آسیب جدی به کالاهای داخلی می‌گردد و آسیب مزبور اگرچه هنوز ایجاد نشده، آشکارا قریب الوقوع است. تعیین وجود تهدید آسیب جدی باید به جای ادعای حدس و گمان یا احتمالات ضعیف یا فرضی صرف، بر واقعیات مبنی باشد.
- د- «اوپرای احوال بحرانی» یعنی ایجاد موقعیتی استثنایی که در آن واردات بسیار زیاد مشمول رفتار ترجیحی، موجب ایجاد آن گونه آسیب جدی یا تهدید آسیب جدی می‌گردد که جبران آن دشوار بوده و اقدامی عاجل را می‌طلبد.

- ذ- «صنعت داخلی» به معنای کلیه تولیدکنندگان یک محصول مشابه یا مستقیماً رقابتی است که در قلمرو اعضای متعاهد فعالیت می‌کنند یا آنها که تولید جمیع آنها از محصول مشابه یا مستقیماً رقابتی سهم عمده‌ای از کل تولید داخلی آن محصولات را شامل می‌شود.
- ر- «قیمت شکنی» یعنی وارد کردن محصول به بازار گانی عضو متعاهد دیگر به ارزش کمتر از ارزش عادی آن که عبارت است از قیمت قابل مقایسه در جریان معمولی تجارت برای محصول مشابهی که جهت مصرف در کشور صادر کننده در نظر گرفته شده است، یا در صورت فقدان این قیمت داخلی عبارت است از قیمت قابل مقایسه برای کالای مشابه جهت صدور به کشور ثالث در جریان عادی تجارت یا هزینه تولید محصول در کشور مبدأ به علاوه مبلغی معقول بابت هزینه فروش و سود.
- ز- «عضو متعاهد کمتر توسعه یافته» یعنی عضو متعاهدی که توسط سازمان ملل متعدد به عنوان کشور کمتر توسعه یافته تعیین شده است.
- ژ- «کارگروه (کمیته) نظارت» یعنی کارگروهی که به موجب ماده (۲۷) تشکیل شده است.
- س- «شورای وزرای بازارگانی» یعنی شورایی که به موجب ماده (۲۸) تشکیل شده است.

ماده ۱۶

اهداف

اهداف این موافقتنامه تقویت روابط تجاری بین اعضای متعاهد بویژه در زمینه‌های زیر است:

- (الف) اصول کلی موضوع ماده (۳۳):
- ب) کاهش تعرفه‌ها و حذف مواد غیر تعرفه‌ای و شبیه تعرفه‌ای؛
- پ) ارتقاء و گسترش تجارت، کمک به توسعه هماهنگ روابط اقتصادی بین اعضای متعاهد؛
- ت) ایجاد شرایط توانمند ساز برای رقابت عادلانه بین اعضای متعاهد؛
- ث) تسهیل تجارت مشترک و کمک به گسترش تجارت جهانی؛
- ج) ایجاد محیطی امن تر و قابل پیش‌بینی تر برای رشد پایدار تجارت بین اعضای متعاهد؛ و
- چ) تسهیل متنوع سازی مبادلات تجاری بین اعضای متعاهد.

ماده ۱۷

اصول کلی

- ۱- اصول زیر حاکم بر این موافقتنامه هستند:
- (الف) اشتراک مزایا و رفتار متقابل کلی به منظور انتفاع عادلانه همه اعضای متعاهد، با توجه به سطوح توسعه اقتصادی، تجارت خارجی، سیاستهای تعرفه‌ای و تشریفات واردات مربوط آنها؛
- (ب) شناسایی نیازهای اعضای متعاهد کمتر توسعه یافته؛
- (پ) انجام مذاکرات و ارائه امتیازات بصورت مرحله‌ای.
- ۲- اعضای متعاهد ساز و کاری را برای ارتقاء و حفظ همکاریهای اقتصادی و تجارتی متقابل ایجاد کرده و توسعه خواهند داد.

ماده ۱۸

مواهه شامل

مفاد این موافقتنامه بر تجارت کالاهای مندرج در جداول تعرفه‌های ملی که نسبت به آنها امتیاز داده می‌شود و مبدا آنها قلمرو اعضای متعاهد می‌باشد، حاکم خواهد بود.

۵ ماده

(روش کاهش تعریفه)

۱- اعضای متعاهد، با لازم‌الاجرا شدن این موافقتنامه، مگر اینکه به گونه دیگری در آن پیش‌بینی شده باشد:
الف) نرخهای تعرفه جاری بر واردات کالاهای تحت پوشش این موافقتنامه را بدون تصویب کارگروه نظارت افزایش خواهند داد؛

ب) نرخهای تعرفه جاری مریبوط به خود را به یکدیگر اطلاع خواهند داد؛
پ) نرخهای تعرفه جاری خود بر کالاهای مشخص شده در جداول تعرفه ملی را مطابق روشهای زیر کاهش خواهند داد:

(۱) کاهش تعرفه $\frac{1}{8}$ % از کل خطوط نظام هماهنگ هر عضو متعاهد را که نرخ تعرفه آنها بالاتر از 10% هستند پوشش خواهند داد.

(۲) کاهش تعرفه‌ها به شرح زیر صورت خواهد گرفت:

- تعرفه‌های بالاتر از 25% ، به 25% کاهش خواهد یافت؛

- تعرفه‌های بین 15% تا 25% ، به 15% کاهش خواهد یافت؛

- تعرفه‌های بین 10% تا 15% ، به 10% کاهش خواهد یافت؛

این کاهش در ۸ قسمت در ۸ سال برای اعضای متعاهد کمتر توسعه یافته و در ۴ قسمت در ۴ سال برای سایر اعضای متعاهد خواهد بود.

۲- اعضای متعاهد قسمتهای سالانه مشخص کاهش تعرفه خود را به همراه فهرست کالاهاییشان در ظرف ۳ ماه پس از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این موافقتنامه به اطلاع دیرخانه دی-۸ خواهند رساند.

۳- اعضای متعاهد ۳ سال بعد از لازم‌الاجرا شدن این موافقتنامه، تعرفه‌های خود را با هدف گسترش پوشش کالایی و یا افزایش امتیازات و کوتاه کردن چارچوب زمانی، مورد بازنگری قرار خواهند داد.

۶ ماده

(جدوال امتیازات)

امتیازات تعرفه‌ای که مورد مذاکره و مبادله بین اعضای متعاهد قرار گرفته‌اند، به عنوان جزء لاینفک این موافقتنامه به آن پیوست خواهند شد.

۷ ماده

(اتفاق ملل تامله الوداد)

۱- مبادله امتیازات مذاکره شده به موجب این موافقتنامه بر اساس رفتار ملل کامله الوداد اجرا خواهد شد و منافع آن به همه اعضای متعاهد تعلق خواهد گرفت.

۲- هر عضو متعاهد در مورد تمامی اعضاء متعاهد دیگر رفتاری را اعمال خواهد کرد که از رفتاری که با کشور یا قلمروی گمرکی دیگر در ارتباط با تعرفه، شبه تعرفه، موائع غیر تعرفهای و سایر قواعد و قوانین مربوط به تجارت، اعمال کرده یا خواهد کرد، نامطلوب‌تر نباشد.

مفاد این بند در خصوص امتیازاتی که در سایر موافقتنامه‌های تجاری دو جانبه و منطقه‌ای اعطای شده یا خواهد شد، اعمال خواهد شد.

۸ ماده

(اتفاق ملل)

کالاهای هر عضو متعاهد که به هر کشور عضو دیگری وارد می‌شود از رفتاری بهره‌مند خواهند شد که از رفتاری که در مورد کالاهای مشابه با مبدأ داخلی در خصوص قوانین، مقررات و الزامات موثر بر فروش، عرضه برای فروش، خرید، حمل و نقل، توزیع یا استفاده از آنها اعمال می‌شود، نامطلوب‌تر نباشد.

۹ ماده

شبه تعرفه‌ها

- ۱- اعضای متعاهد با لازم‌الاجرا شدن این موافقتنامه و اعضای متعاهد کمتر توسعه یافته ظرف مدت (۳) سال، شبه تعرفه‌های خود را در مورد کالاهایی که مشمول کاپیش می‌باشند، حذف خواهند نمود. این مهلت برای اعضای متعاهد کمتر توسعه یافته در صورت ارائه درخواست و تصویب شورای وزرای بازرگانی می‌تواند تمدید شود.
- ۲- با لازم‌الاجرا شدن این موافقتنامه، در مورد کالاهایی که به موجب این موافقتنامه مشمول کاپیش می‌گیرند، شبه تعرفه‌های جدیدی وضع نخواهد شد و شبه تعرفه‌هایی که از قبل اعمال می‌شده اند، افزایش نخواهند یافت.

۱۰ ماده

موانع غیر تعرفه‌ای

- ۱- اعضای متعاهد با لازم‌الاجرا شدن این موافقتنامه، و اعضای متعاهد کمتر توسعه یافته ظرف مدت (۳) سال، موانع غیر تعرفه‌ای خود را در مورد کالاهایی که مشمول کاپیش تعرفه‌ها می‌شوند، حذف خواهند نمود. برای این کار اعضای متعاهد کمتر توسعه یافته از یک مهلت سه ساله بهره‌مند خواهند بود. این مهلت برای اعضای متعاهد کمتر توسعه یافته در صورت ارائه درخواست و تصویب شورای وزرای بازرگانی می‌تواند تمدید شود.
- ۲- با لازم‌الاجرا شدن این موافقتنامه، در مورد کالاهایی که به موجب این موافقتنامه مشمول کاپیش تعرفه‌ها قرار می‌گیرند، هیچ مانع غیر تعرفه‌ای جدیدی وضع نخواهد شد و موانع غیر تعرفه‌ای که از قبل اعمال می‌شده اند، افزایش نخواهند یافت.

۱۱ ماده

حفظ ارزش امتیازات

هیچ عضو متعاهدی به امتیازات اعطای شده به موجب این موافقتنامه، از طریق اعمال هر گونه تعرفه، شبه تعرفه یا موانع غیر تعرفه‌ای یا اقدامات محدود کننده دیگر صدمه نخواهد زد یا آنها را لغو نخواهد کرد، مگر اینکه به گونه دیگری در این موافقتنامه پیش بینی شده باشد.

۱۲ ماده

قواعد مبدأ

کالاهای مندرج در جداول ملی امتیازات، به شرط رعایت قواعد مبدأی که پیوست و جزء لاینفک این موافقتنامه خواهد شد، شایسته رفتار ترجیحی خواهند بود.

۱۳ ماده

اقدامات ضد قیمت‌شکنی و جبرانی

به منظور مقابله با قیمت‌شکنی یا بیارانه‌های صادراتی، اعضای متعاهد حق خواهند داشت اقدامات ضد قیمت‌شکنی و جبرانی را به اجرا درآورند.

ماده ۱۴

اقدامات مهاوظی

- ۱- چنانچه کالایی که به موجب این موافقتنامه مشمول امتیاز ترجیحی است در شرایطی وارد قلمرو اعضاء متعاهد دیگر شود که موجب آسیب جدی یا تهدید آسیب جدی به صنعت داخلی اعضاء متعاهد مذبور شود، اعضاء متعاهد حق خواهند داشت اقدامات حفاظتی را اعمال کنند.
- ۲- پیش از اجرای اقدامات حفاظتی، عضو متعاهدی که درنظر دارد چنین اقداماتی را اعمال نماید، تمامی اطلاعات مرتبط را که برای بررسی کامل وضعیت، بمنظور یافتن راه حلی قابل قبول برای اعضای متعاهد مورد نیاز میباشد، در اختیار کارگروه نظارت قرار خواهد داد. به منظور دستیابی به چنین راه حلی، اعضای متعاهد بالاصله در کارگروه نظارت به مشورت خواهند پرداخت. اگر پس از مشورتها، اعضای متعاهد ظرف مدت (۳۰) روز به توافقی نرسند، عضو متعاهد میتواند به طور موقت اقدامات حفاظتی را اعمال نماید.

ماده ۱۵

استانداردها، مقررات فنی و اقدامات بهداشتی و بهداشت نباتی

- ۱- اعضای متعاهد تضمین میکنند که استانداردها، مقررات فنی و رویه‌های ارزیابی انطباق آنها به گونه‌ای تهیه، تصویب یا اعمال نخواهد شد که مانع فرآراحت تجارت متقابل ایجاد یا از تولیدات داخلی حمایت کند.
- ۲- همچنین اعضای متعاهد تضمین خواهند کرد:
- (الف) هر نوع اقدام بهداشتی یا بهداشت نباتی با توجه به اطلاعات علمی مربوط موجود و شرایط منطقه‌ای صرفاً در حدی که برای حفاظت از حیات یا سلامت انسان، حیوان یا گیاه ضروری میباشد، اعمال خواهد شد، بر اصول علمی مبتنی خواهد بود و بدون دلائل کافی ادامه نخواهد یافت.
- (ب) هدف یا اثر تهیه، تصویب یا اعمال مقررات فنی ایجاد موانع غیرضروری فرآراحت تجارت مشترک نخواهد بود. بدین منظور، مقررات فنی نباید موجب تضییقات تجاری بیش از میزانی باشد که برای تحقق هدفی مشروع لازم است و در این راستا باید خطراتی که عدم تحقق هدف مذبور میتواند ایجاد کند، مورد توجه قرار گیرد. این اهداف مشروع شامل مواردی که در ماده مربوط به استثنایات ذکر شده است، جلوگیری از اعمال فریبکارانه و حفاظت از محیط زیست است. در ارزیابی چنین خطراتی، عوامل مربوطی که مورد لحاظ قرار میگیرند شامل اطلاعات علمی و فنی موجود، فناوری پردازش یا مصارف نهایی در نظر گرفته شده برای کالاهای میباشد.
- ۳- با لازم‌الاجرا شدن این موافقتنامه، اعضای متعاهد میتوانند به منظور تنظیم «ترتیبات شناسایی متقابل» در زمینه‌های استانداردها، مقررات فنی، استانداردهای بهداشتی و بهداشت نباتی و شناسایی اعتبار آزمایشگاهها برای صدور گواهی‌نامه کالاهای اعضای متعاهد، با یکدیگر مذاکره کنند.

ماده ۱۶

همکاری با گروه‌بندیها و سازمانهای بین‌المللی و منطقه‌ای

- به منظور ارتقای تجارت، اعضای متعاهد توافق مینمایند در موارد مقتضی برای همکاری با آژانس‌های تخصصی و دیگر گروه‌بندیها و سازمانهای تجاری و اقتصادی بین‌المللی و منطقه‌ای ترتیباتی را برقرار نمایند.

۱۷ ماده

(آلتیاٹ ب) موافقت‌نامه‌های دیگر

علیرغم اقدامات برشمرده شده در ماده (۵)، مفاد این موافقت‌نامه در خصوص ترتیبات تجارت ترجیحی که به موجب آنها از قبل ترجیحاتی از سوی هر عضو متعاهد به دیگر اعضاء متعاهد خارج از چارچوب این موافقت‌نامه و نیز به کشورهای ثالث از طریق ترتیبات تجاری دو جانبه و منطقه‌ای اعطاء شده است، اعمال نخواهد شد. اعضای متعاهد مجبور نیستند در این موافقت‌نامه ترجیحاتی را اعطاء نمایند که امتیازات اعطاء شده به موجب ترتیبات مذکور را خدشه‌دار کنند.

۱۸ ماده

پرداختها و انتقالیها

- اعضای متعاهد محدودیتهایی را در مورد انتقالیها و پرداختهای بین‌المللی با ارزهایی که آزادانه قابل استفاده در معاملات جاری می‌باشند، اعمال نخواهند کرد.
- هیچ چیز در این موافقت‌نامه بر حقوق و تعهدات اعضای صندوق بین‌المللی پول بر اساس مواد اساسنامه صندوق، از جمله استفاده از اقدامات تسعیر که مطابق مواد اساسنامه است تاثیر نخواهد داشت، مشروط به اینکه یک عضو متعاهد محدودیتهایی را که با جداول امتیازات خود در مورد چنین معاملاتی منطبق نباشد، در مورد هیچ یک از معاملات جاری مگر به موجب ماده (۲۰) این موافقت‌نامه یا به تقاضای صندوق بین‌المللی پول اعمال نکند.

۱۹ ماده

صادرات محدود و کمبودد

- در صورتی که یک عضو متعاهد، ممنوعیت یا محدودیتی را در ارتباط با ورود کالا از یک عضو غیرمتعاهد و صادرات به آن عضو غیر متعاهد وضع یا حفظ نماید، هیچ یک از مفاد این موافقت‌نامه نباید به گونه‌ای تفسیر گردد که مانع شود آن عضو متعاهد:
 - (الف) ورود کالاهای مورد نظر طرف غیر متعاهد را از قلمرو اعضای متعاهد دیگر محدود یا ممنوع نماید؛ یا
 - (ب) صدور کالاهای مورد نظر عضو متعاهد را به قلمرو اعضای متعاهد دیگر مشروط به آن نماید که آن کالاهای به طور مستقیم یا غیر مستقیم، بدون مصرف شدن در قلمروی اعضای متعاهد دیگر به طرف غیرمتعاهد صدور مجدد نشود.
- بعلاوه، هیچ یک از مقررات این موافقت‌نامه نباید مانع از حفظ یا اتخاذ هر اقدام لازم محدود کننده تجارت توسط هر عضو متعاهد جهت برطرف ساختن یا جلوگیری از ایجاد یا تهدید ایجاد کمود جدی کالاهایی شود که برای عضو متعاهد صادر کننده ضروری تلقی می‌گردد.

۲۰ ماده

محدودیتهایی برای فقط تراز (پرداختها)

- در صورت بروز مشکلات جدی در تراز پرداختها و مشکلات مالی خارجی یا تهدید ناشی از آنها، هر کشور عضو می‌تواند محدودیتهایی را در مورد تجارت کالاهایی که در خصوص آن امتیازاتی را تعهد نموده است از جمله پرداختها یا انتقالیها برای معاملات مرتبط با چنین امتیازاتی وضع یا حفظ کند. بدینهی است که فشارهای خاص بر روی تراز پرداختهای یک عضو متعاهد در فرآیند توسعه اقتصادی یا گذار اقتصادی ممکن است به کارگیری

ماده ۲۴

کمکهای خلی

درخواست اعضای کمتر توسعه یافته برای کمک و همکاریهای فنی توسط سایر اعضای متعاهد با نظر مساعد در توجه قرار خواهد گرفت.

ماده ۲۵

مشروطات

- ۱- هر عضو متعاهد، اعتراض هر عضو متعاهد دیگر در خصوص هر موضوعی که اجرای این موافقتنامه را تحت تأثیر قرار می‌دهد، با نظر مساعد برسی و فرصتهای کافی را برای مشورت پیامون آن فراهم خواهد آورد.
- ۲- کارگروه نظارت که به موجب ماده (۲۷) این موافقتنامه تشکیل شده است، بنا بر درخواست هر عضو متعاهد، برای بررسی هر موضوعی که از طریق مشورت به موجب بند (۱) فوق امکان یافتن راه حل رضایت‌بخشی برای آن نبوده است، تشکیل جلسه خواهد داد.

ماده ۲۶

حل و فصل اختلاف

- ۱- هر گونه اختلاف ناشی از تفسیر و یا اجرای این موافقتنامه در مرحله اول بطور دوستانه از طریق مشورتهای متقابل بین طرفهای اختلاف مورد نظر حل و فصل خواهد شد.
- ۲- اگر مشورتها برای حل اختلاف ظرف مدت (۳۰) روز پس از تاریخ دریافت درخواست مشورت که می‌تواند بر اساس رضایت متقابل تا یک دوره (۳۰) روزه دیگر تمدید شود، به نتیجه نرسند، عضو متعاهد شاکی می‌تواند از کارگروه نظارت درخواست نماید تا آن اختلاف را ظرف مدت (۳۰) روز بر اساس نظر مقام بالاتر یا بوسیله جلسه فوق العاده کارگروه نظارت حل و فصل نماید.
- ۳- در مواردی که اختلاف حل و فصل نشود، کارگروه نظارت آن را به هیئت داوری ارجاع خواهد داد.
- ۴- اعضای متعاهد ظرف مدت یکسال پس از لازم‌الاجرا شدن این موافقتنامه، تشریفات داوری را که پیوست و جزء لاینفک این موافقتنامه خواهد شد، تعیین خواهند کرد.

ماده ۲۷

کارگروه (کمیته) نظارت

- ۱- کارگروه نظارت مشکل از نمایندگان اعضای متعاهد در سطح مقامات ارشد تاسیس خواهد شد. کارگروه نظارت باید ابتدا در فاصله (۶) ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این موافقتنامه و پس از آن حداقل سالی یکبار به منظور برسی پیشرفت در اجرای این موافقتنامه تشکیل جلسه دهد. هر عضو متعاهد همچنین می‌تواند تقاضای برگزاری جلسه فوق العاده را از طریق اطلاع به دیرخانه دی-۸ و دیگر اعضای متعاهد نماید.
- ۲- کارگروه نظارت انجام هر وظیفه‌ای را که به موجب مفاد این موافقتنامه به آن محول شده است، تقبل خواهد کرد. بنا به درخواست هر عضو متعاهد و به شرط تصویب همه اعضای متعاهد، کارگروه نظارت هر موضوع دیگری را که اجرای این موافقتنامه را متأثر می‌سازد، مورد برسی قرار خواهد داد.
- ۳- تصمیمات کارگروه نظارت حتی‌الامکان به اتفاق آراء اتخاذ خواهد شد. در مواردی که اتفاق آراء حاصل نمی‌شود، کارگروه نظارت بر اساس اکثریت دو سوم کل آراء تصمیم‌گیری خواهد کرد.
- ۴- کارگروه نظارت اثین نامه داخلی خود را ظرف مدت (۶) ماه پس از تاسیس آن، تدوین خواهد کرد. همچنین کارگروه نظارت می‌تواند هر نهاد فرعی و گروههای کارشناسی دیگری را که لازم تشخیص دهد، تاسیس نماید.
- ۵- کارگروه نظارت گزارش سالیانه‌ای را به اجلاس شورای وزرای بازرگانی ارائه خواهد کرد.

۲۸ ماده

شورای وزرای بازارگانی

- ۱- اعضای متعاهد شورای وزرای بازارگانی را در سطح وزرا تشکیل خواهند داد.
- ۲- از لحاظ این موافقتنامه، شورای وزرای بازارگانی بالاترین نهاد سیاستگذاری خواهد بود.
- ۳- جلسات شورای وزرای بازارگانی در مواقعي که اعضاء متعاهد ضروری بدانند تشکیل خواهد شد.

۲۹ ماده

دبیرخانه

دبیرخانه دی-۸ به عنوان دبیرخانه شورای وزرای بازارگانی و کارگروه نظارت عمل خواهد کرد.

۳۰ ماده

اصلامات و بالاترگری

- ۱- اعضای متعاهد می‌توانند مفاد این موافقتنامه را با توجه به تجربیات بدست آمده از اجرای آن و ضرورت تامین الزامات جدید اصلاح نمایند.
- ۲- این موافقتنامه می‌تواند از طریق توافق مشترک کلیه اعضای متعاهد بوسیله پروتکل مورد توافق شورای وزرای بازارگانی، اصلاح شود. چنین پروتکلی (۳۰) روز پس از تاریخی که همه اعضای متعاهد سندهای تصویب خود را به این استناد ارائه کنند، لازم الاجرا خواهد شد.
- ۳- اعضای متعاهد ظرف مدت (۴) سال پس از لازم الاجرا شدن این موافقتنامه برای بررسی آزادسازی بیشتر تجارت و بسط این موافقتنامه، با توجه به نیازهای آتی برای جامع تر کردن آن، موافقتنامه را مورد بازنگری قرار خواهند داد.
- ۴- تصمیمات اتخاذ شده به موجب این ماده، به اتفاق آراء کلیه اعضای متعاهد نافذ خواهد شد.

۳۱ ماده

تعديل امتیازات

- ۱- هر عضو متعاهد می‌تواند پس از یک دوره زمانی سه ساله از روزی که امتیاز اعطای شده است، قصد خود را برای تعديل یا انصراف از هر امتیاز مندرج در جدول مربوط به خود به کارگروه نظارت اعلام نماید.
- ۲- عضو متعاهدی که قصد انصراف یا تعديل امتیازی را دارد، با هدف نیل به توافق در مورد هر گونه جبران خسارت لازم و مقتضی با اعضای متعاهدی که با آنها چنین امتیازی را در بدو امر مورد مذاکره قرار داده است و با هر عضو متعاهد دیگری که طبق تشخیص کارگروه نظارت منفعت عمده یا اساسی برای عرضه کالا دارد، مشورت و یا مذاکره خواهد نمود.
- ۳- چنانچه بین اعضای متعاهد مورد نظر ظرف مدت (۶) ماه پس از دریافت اطلاعیه هیچ توافقی حاصل نشد و چنانچه طرف متعاهد اطلاع دهنده به تعديل یا انصراف از چنین امتیازاتی مبادرت کند، اعضای متعاهد لطمہ دیده می‌توانند به نحوی که توسط کارگروه نظارت معین می‌شود امتیازات معادل در جداول مربوط به خود را پس گرفته یا تعديل نمایند. چنین تعديل یا انصرافی به کارگروه نظارت اطلاع داده خواهد شد.

۳۲ ماده

کناره گیری از عضویت و اعتبار

هر عضو متعاهد می‌تواند پس از لازم الاجرا شدن این موافقتنامه در هر زمان از عضویت در این کناره گیری نماید. این کناره گیری از عضویت، (۶) ماه پس از تاریخی که در آن، عضو متعاهد کناره گیری خود را بصورت یادداشت کتبی به کارگروه نظارت اطلاع داده باشد، نافذ خواهد شد.

ماده ۱۳

پیوستها و پروتکل‌ها

پیوستها و پروتکل‌های این موافقتنامه جزء لینفک این موافقتنامه می‌باشند.

ماده ۱۴

لاملاhra شدن

این موافقتنامه (۳۰) روز پس از تاریخی که مدیراجرایی دی-۸ به عنوان امین استاد، سندهای تصویب حداقل (۴) کشور عضو را دریافت کرده باشد، لازم‌الاجرا خواهد شد.

برای گواهی مراتب فوق، امضا کنندگان زیر که از سوی دولتهای متبع خود مجاز هستند این موافقتنامه را امضاء نموده‌اند.

این موافقتنامه در بالی – اندونزی – در تاریخ ۲۳/۲/۱۳۸۵ هجری شمسی مطابق با سیزده مه ۲۰۰۶ میلادی در یک نسخه به زبان انگلیسی تنظیم گردید.

از طرف دولت جمهوری خلق بنگلادش

از طرف دولت جمهوری عربی مصر

از طرف دولت جمهوری اندونزی

از طرف دولت جمهوری اسلامی ایران

از طرف دولت مالزی

از طرف دولت جمهوری فدرال نیجریه

از طرف دولت جمهوری اسلامی پاکستان

از طرف دولت جمهوری ترکیه

طبقه‌بندی: عادی

لایحه موافقتنامه تجارت ترجیحی بین کشورهای عضو دی - ۸

دلایل توجیهی:

- با عنایت تصویب‌نامه شماره ۱۸۰۹/۱۸۶۰/۷۷ هـ مورخ ۱۳۸۵/۲/۲۶ هـ هیئت محترم دولت، موضوع پیگیری مراحل تصویب موافقتنامه تجارت ترجیحی بین کشورهای عضو گروه دی ۸ به پیوست متن انگلیسی موافقتنامه مذکور که به امضای وزرای کشورهای عضو رسیده است ایفاد می‌گردد.
- ترجمه فارسی این موافقتنامه قبلاً در حوزه معاونت حقوقی و امور مجلس نهاد ریاست جمهوری صورت گرفته که به نظر می‌رسد در ۳ مورد نیاز به اصلاح جزیی به شرح زیر است:
 - ۱- ماده (۱۵) بند (۱) عبارت "conformity assessment procedures" (رویه‌های ارزیابی انطباق) به صورت "اقدامات بهداشتی و بهداشت نباتی" ترجمه شده است و باید اصلاح شود.
 - ۲- در ماده (۱۹) بند (۱) زیر بند "ب" عبارت "to the non-contracting member" در متن ترجمه از قلم افتاده است.
 - ۳- در ماده (۲۱) سطر اول حرف ربط "و" باید اضافه شود.

نظر معاونت حقوقی و امور مجلس ریس‌جمهور:

در اجرای بند (۴) تصویب‌نامه شماره ۲۲۸۳۳/۱۳۷۹/۶/۶ هـ مورخ ۲۱۷۸۵/۱۷۸۵/۱۰ هـ موضوع اصلاح آیین‌نامه چگونگی تنظیم و انعقاد توافق‌های بین‌المللی^{*}، با توجه به اینکه بنا بر بررسی مرکز امور حقوقی بین‌المللی این معاونت ایراد ماهوی و حقوقی در موافقتنامه یادشده ملاحظه نگردیده و اصلاحات تطبیق ترجمه‌ای در آن اعمال شده است، لذا تصویب لایحه موافقتنامه یاد شده در هیئت وزیران و تقدیم آن به مجلس شورای اسلامی بلاایراد است.

* ماده (۱۰) و بند (۴) اصلاحیه آیین‌نامه چگونگی تنظیم و انعقاد توافق‌های بین‌المللی:
 ماده ۱۰- ۱- دستگاه دولتی موظف است متن نهایی توافق‌های حقوقی تشریفاتی را پس از طی مراحل مقرر در ماده (۲) این آیین‌نامه، به صورت لایحه‌ای تنظیم و به هیئت وزیران تقدیم نماید.
 ۴- تبصره زیر به ماده (۱۰) اضافه می‌شود:
 «تبصره - لواح یاد شده پس از بررسی در معاونت حقوقی و امور مجلس ریاست جمهوری مستقیماً در هیئت دولت مطرح خواهد شد.»